

Consiliul European

Bruxelles, 31 mai 2022
(OR. en)

EUCO 21/22

CO EUR 19
CONCL 4

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Reuniunea extraordinară a Consiliului European (30 și 31 mai 2022) – Concluzii

Alăturat, se pune la dispoziția delegațiilor concluziile adoptate de Consiliul European în cadrul reuniunii sus-menționate.

I. UCRAINA

1. Consiliul European condamnă în mod hotărât războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Acesta îndeamnă Rusia să înceteze imediat atacurile fără discriminare împotriva civililor și a infrastructurii civile și să își retragă imediat și necondiționat toate trupele și echipamentele militare de pe întreg teritoriul Ucrainei, în cadrul frontierelor sale recunoscute pe plan internațional. Atrocitățile comise de forțele ruse și suferința și distrugerile provocate sunt de nedescris. Consiliul European solicită Rusiei să permită accesul umanitar imediat și trecerea în siguranță a tuturor civililor vizați. Consiliul European se așteaptă să fie pe deplin respectat dreptul internațional umanitar, inclusiv Convenția de la Geneva privitoare la tratamentul prizonierilor de război. De asemenea, solicită Rusiei să permită imediat întoarcerea în condiții de siguranță a persoanelor ucrainene strămutate forțat în Rusia.
2. Consiliul European salută curajul și hotărârea de care dau dovadă poporul ucrainean și conducătorii acestuia în lupta lor pentru apărarea suveranității, a integrității teritoriale și a libertății țării lor. Uniunea Europeană este de neclintit în hotărârea sa de a ajuta Ucraina să își exercite dreptul inerent la autoapărare împotriva agresiunii ruse și să își construiască un viitor pașnic, democratic și prosper. În acest sens, va continua să colaboreze îndeaproape cu partenerii internaționali.

Justiția internațională

3. Consiliul European îi felicită pe toți cei care contribuie la strângerea probelor și la investigarea crimelor de război și a celorlalte infracțiuni extrem de grave și sprijină activitatea intensă a procurorului Curții Penale Internaționale în acest sens. De asemenea, salută activitatea pe care procurorul general al Ucrainei o desfășoară în prezent, cu sprijin financiar și de consolidare a capacităților din partea Uniunii Europene și a statelor sale membre. Consiliul European salută înființarea unei echipe comune de anchetă coordonate de Eurojust, al cărui rol a fost consolidat, precum și sprijinul operațional permanent din partea Europolului. Rusia, Belarusul și toți cei responsabili vor fi trași la răspundere pentru acțiunile lor în conformitate cu dreptul internațional.

Sancțiuni

4. Consiliul European este hotărât să intensifice presiunea asupra Rusiei și Belarusului pentru a contracara războiul Rusiei împotriva Ucrainei. Consiliul European face apel la toate țările să se alinieze la sancțiunile UE. Trebuie oprită orice încercare de circumvenție a sancțiunilor sau de sprijinire a Rusiei prin alte mijloace.
5. Consiliul European convine asupra faptului că cel de al șaselea pachet de sancțiuni împotriva Rusiei va acoperi țițeiul, precum și produsele petroliere livrate din Rusia către statele membre, cu o excepție temporară pentru țițeiul livrat prin conducte.
6. Prin urmare, Consiliul European îndeamnă Consiliul să îl finalizeze și să îl adopte fără întârziere, asigurând o piață unică funcțională a UE, o concurență loială, solidaritatea între statele membre și condiții de concurență echitabile și în ceea ce privește eliminarea treptată a dependenței noastre de combustibilii fosili rusești. În cazul unor întreruperi bruște ale aprovizionării, se vor introduce măsuri de urgență pentru a asigura securitatea aprovizionării. În acest sens, Comisia va monitoriza și va raporta periodic Consiliului cu privire la punerea în aplicare a acestor măsuri pentru a asigura condiții de concurență echitabile pe piața unică a UE și securitatea aprovizionării.
7. Consiliul European va reveni cât mai curând posibil la chestiunea excepției temporare pentru țițeiul livrat prin conducte.

Sprijin umanitar și financiar

8. Uniunea Europeană va continua să ofere sprijin Ucrainei pentru a răspunde nevoilor umanitare, de lichidități și de reconstrucție ale acesteia.
9. De la începutul agresiunii ruse, Uniunea Europeană și-a intensificat sprijinul pentru reziliența economică, socială și financiară generală a Ucrainei, inclusiv prin furnizarea de ajutor umanitar. În această privință, Consiliul European salută rezultatele Conferinței internaționale la nivel înalt a donatorilor, găzduită în comun de Polonia și Suedia.

10. Uniunea Europeană și statele sale membre oferă protecție milioanei de refugiați care fug din calea războiului din Ucraina și își mențin angajamentul de a-i primi și de a le oferi siguranță, inclusiv prin sprijinirea țărilor învecinate. Consiliul European invită Comisia să prezinte noi inițiative pentru a sprijini acest efort, cu respectarea cadrului financiar multianual.
11. Uniunea Europeană va continua să sprijine, alături de partenerii săi din cadrul G7, guvernul ucrainean în ceea ce privește nevoile urgente de lichidități ale acestuia. Aceasta recunoaște sprijinul anunțat în contextul G7. Uniunea Europeană este pregătită să acorde Ucrainei asistență macrofinanciară excepțională suplimentară în valoare de până la 9 miliarde EUR în 2022. În acest context, Consiliul European solicită examinarea propunerii Comisiei de îndată ce aceasta este prezentată.
12. Reconstrucția Ucrainei va necesita un sprijin cuprinzător care să permită reînălțarea țării pentru viitor. Uniunea Europeană și statele sale membre sunt pregătite să joace un rol major în acest sens. Prin urmare, ar trebui avută în vedere o platformă pentru reconstrucția Ucrainei. Aceasta ar trebui să aducă laolaltă guvernul ucrainean, Uniunea Europeană și statele sale membre, Banca Europeană de Investiții, precum și parteneri internaționali, instituții de finanțare, organizații, experți și părți interesate. Sprijinul din partea UE pentru reconstrucție va fi corelat cu punerea în aplicare a unor reforme și a unor măsuri de combatere a corupției care se înscriu pe traiectoria europeană a țării. Consiliul European invită Comisia să facă propuneri pe această bază.
13. Consiliul European salută eforturile depuse de statele membre în vederea introducerii în dreptul lor național a unor măsuri de confiscare adecvate și invită Consiliul să supună rapid examinării recenta propunere a Comisiei privind măsuri de drept penal în cazul încălcării sancțiunilor UE. Consiliul European sprijină explorarea activă a altor opțiuni, cu respectarea dreptului UE și a dreptului internațional, inclusiv a opțiunilor care vizează utilizarea activelor rusești înghețate pentru sprijinirea reconstrucției Ucrainei.

Sprijin militar

14. Uniunea Europeană își menține, de asemenea, hotărârea de a continua să consolideze capacitatea Ucrainei de a-și apăra integritatea teritorială și suveranitatea. În acest sens, Consiliul European salută adoptarea recente decizii a Consiliului de a spori sprijinul militar acordat Ucrainei în cadrul Instrumentului european pentru pace.

Sprijin economic

15. Consiliul European salută adoptarea deciziei de suspendare a taxelor la import pentru toate exporturile ucrainene către Uniunea Europeană pentru o perioadă de un an.

Sprijin politic

16. Consiliul European ia act de pregătirea avizelor Comisiei privind cererea de aderare la UE a Ucrainei, precum și a Republicii Moldova și a Georgiei și va reveni asupra acestei chestiuni în cadrul reuniunii sale din iunie.
17. Uniunea Europeană și statele sale membre își vor intensifica eforturile pe lângă țările terțe pentru a sprijini Ucraina în toate aceste dimensiuni, pentru a combate discursurile false ale Rusiei și manipularea informațiilor și pentru a preveni eludarea și circumvenția sancțiunilor.

Impactul asupra țărilor învecinate

18. Consiliul European urmărește îndeaproape impactul pe care războiul Rusiei împotriva Ucrainei îl are asupra țărilor învecinate și asupra Balcanilor de Vest. Consiliul European subliniază necesitatea de a oferi tot sprijinul relevant Republicii Moldova, în cadrul eforturilor acesteia de a face față crizelor energetice și economice interconectate și presiunii migrației generate de război. Consiliul European își reiterează apelul la încetarea represiunii în Belarus și reamintește dreptul democratic al poporului belarus la noi alegeri libere și corecte.

II. SECURITATE ALIMENTARĂ

19. Consiliul European condamnă cu tărie distrugerea și însușirea ilegală de către Rusia a producției agricole din Ucraina. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei are un impact direct asupra securității alimentare și a accesibilității prețurilor alimentelor la nivel mondial. Consiliul European solicită Rusiei să își înceteze atacurile asupra infrastructurii de transport din Ucraina, să ridice blocada asupra porturilor ucrainene de la Marea Neagră și să permită exporturile de produse alimentare, în special din Odesa. Uniunea Europeană ia măsuri active de facilitare a exporturilor agricole ale Ucrainei și de sprijinire a sectorului agricol din această țară în perspectiva sezonului 2022. În acest sens, Consiliul European invită statele membre să accelereze eforturile privind „culoarele de solidaritate” propuse de Comisie și să faciliteze exporturile de produse alimentare din Ucraina pe diferite rute terestre și prin intermediul porturilor UE.
20. Consiliul European solicită o coordonare internațională eficace pentru a asigura un răspuns cuprinzător la nivel mondial în materie de securitate alimentară. În acest sens, salută inițiativa FARM (*Food and Agriculture Resilience Mission* – Misiunea de reziliență alimentară și agricolă) – bazată pe cei trei piloni: comerț, solidaritate și producție –, care vizează atenuarea consecințelor asupra nivelurilor prețurilor, a producției, precum și a accesului la cereale și a aprovizionării cu cereale. De asemenea, sprijină Grupul ONU de răspuns la crizele mondiale, viitoarea inițiativă a G7 de instituire a unei alianțe mondiale pentru securitatea alimentară (GAFS) și alte acțiuni și inițiative ale UE și multilaterale. Consiliul European își reiterează angajamentul de a menține comerțul mondial cu produse alimentare fără bariere nejustificate în calea comerțului, de a consolida solidaritatea față de țările cele mai vulnerabile și de a crește producția locală durabilă de alimente, astfel încât să se reducă dependențele structurale. Consiliul European invită Comisia să analizeze posibilitatea de a mobiliza rezerve din Fondul european de dezvoltare pentru a sprijini țările partenere cele mai afectate. Uniunea Europeană salută angajamentul și sprijinul partenerilor săi și ale organizațiilor internaționale.

21. Consiliul European subliniază importanța politicii agricole comune (PAC) în cadrul contribuției UE la securitatea alimentară și solicită adoptarea rapidă a planurilor strategice PAC.
22. Având în vedere penuria actuală de îngrășăminte de pe piața mondială, Consiliul European lansează un apel la eforturi mai concertate de colaborare cu partenerii internaționali pentru a promova o utilizare mai eficientă a îngrășămintelor și alternative la acestea.

III. SECURITATE ȘI APĂRARE

23. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a provocat o schimbare majoră în mediul strategic al Uniunii Europene și a demonstrat necesitatea unei Uniuni Europene mai puternice și mai capabile în domeniul securității și apărării. În acest nou context, reamintind Declarația de la Versailles și Concluziile Consiliului European din 24-25 martie 2022, Uniunea Europeană va pune în aplicare cu hotărâre Busola strategică, își va consolida parteneriatele, își va întări reziliența și își va mări capacitatea de securitate și de apărare prin sporirea și îmbunătățirea investițiilor, punând accentul pe deficitul strategic identificate. Relația transatlantică și cooperarea UE-NATO, cu respectarea deplină a principiilor prevăzute în tratate și a celor convenite de Consiliul European, inclusiv a principiilor incluziunii, reciprocității și autonomiei decizionale a Uniunii Europene, sunt esențiale pentru securitatea noastră în ansamblu. O Uniune Europeană mai puternică și mai capabilă în domeniul securității și al apărării va aduce o contribuție pozitivă la securitatea mondială și transatlantică și este complementară NATO, care rămâne baza apărării colective pentru membrii săi. Solidaritatea dintre statele membre este afirmată la articolul 42 alineatul (7) din TUE. La modul mai general, Uniunea Europeană își reafirmă intenția de a intensifica sprijinul pentru ordinea mondială bazată pe norme, în centrul căreia se află Organizația Națiunilor Unite.

24. Având în vedere analiza lacunelor în materie de investiții în domeniul apărării elaborată de Comisie și de Înaltul Reprezentant, în coordonare cu Agenția Europeană de Apărare, precum și diferitele recomandări prezentate în vederea consolidării bazei industriale și tehnologice europene, Consiliul European invită Consiliul să examineze următoarele chestiuni, în conformitate cu competențele respective conferite prin tratate:
- a) în regim de urgență, măsuri de coordonare a nevoilor pe termen foarte scurt în materie de achiziții publice în domeniul apărării pentru a sprijini achizițiile comune pentru refacerea stocurilor, în special având în vedere sprijinul acordat Ucrainei, precum și un instrument pe termen scurt pentru consolidarea capabilităților industriale europene de apărare prin achiziții publice comune voluntare;
 - b) dezvoltarea unei capabilități a UE de programare strategică, achiziții publice și coordonare în domeniul apărării, în complementaritate cu NATO;
 - c) măsuri suplimentare de inventariere a capabilităților de producție actuale și a celor care vor mai fi necesare și de consolidare a capacității și a rezilienței sectorului tehnologic și industrial european din domeniul apărării, inclusiv în ceea ce privește IMM-urile;
 - d) punerea în aplicare accelerată a proiectelor în domeniul infrastructurii de mobilitate militară;
 - e) un rol consolidat al Băncii Europene de Investiții în sprijinirea securității și apărării europene, în conformitate cu Inițiativa strategică pentru securitatea europeană recent lansată de aceasta.
25. Consiliul European așteaptă cu interes prezentarea unui posibil program european comun de investiții în domeniul apărării, care să includă analizarea introducerii unui mecanism pentru scutirea de taxa pe valoarea adăugată și pentru proiectele europene în materie de apărare de mare interes comun.
26. Consiliul European va reveni asupra acestei chestiuni în cadrul unei reuniuni viitoare.

IV. **ENERGIE**

27. Reamintind Declarația de la Versailles și Concluziile sale din 21-22 octombrie 2021 și 24-25 martie 2022, inclusiv în ceea ce privește mixurile energetice, condițiile și circumstanțele naționale diverse, Consiliul European a analizat progresele înregistrate în ceea ce privește eliminarea treptată, cât mai curând posibil, a dependenței Uniunii Europene de importurile de gaze, petrol și cărbune din Rusia. În urma deciziilor anterioare privind interzicerea importurilor din Rusia și a prezentării Planului REPowerEU pentru reducerea rapidă a dependenței de combustibilii fosili rusești și pentru accelerarea tranziției energetice, în vederea realizării unui sistem energetic mai rezilient și a unei uniuni energetice bine interconectate, Consiliul European solicită:

- a) ca prioritate pe termen scurt, diversificarea în continuare a surselor și a rutelor de aprovizionare și asigurarea aprovizionării cu energie la prețuri accesibile;
- Consiliul European încurajează utilizarea promptă, înainte de iarna următoare, a Platformei UE de achiziționare de energie, care este deschisă și pentru Balcanii de Vest și cei trei parteneri estici asociați.
 - Consiliul European invită Comisia să exploreze de asemenea împreună cu partenerii noștri internaționali modalități de limitare a creșterii prețurilor la energie, inclusiv fezabilitatea introducerii unor plafoane temporare ale prețurilor de import, după caz.
 - Consiliul European invită Consiliul să ducă mai departe lucrările cu privire la strategia UE privind angajamentul extern în domeniul energiei.
 - Consiliul European subliniază importanța surselor autohtone de energie pentru securitatea aprovizionării.

- b) accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- Utilizarea accelerată a energiei din surse regenerabile va necesita imediat accelerarea procedurilor de autorizare a proiectelor privind energia din surse regenerabile și trebuie să fie susținută de un cluster industrial menit să îmbunătățească inovarea, capacitatea, competențele și lanțurile de aprovizionare pentru energia solară și eoliană, hidrogen, bioenergie, pompele de căldură și materiile prime.
- c) îmbunătățirea în continuare a eficienței energetice ori de câte ori este posibil și promovarea suplimentară a economiilor de energie, luând în considerare în special caracterul insular al anumitor state membre;
- d) finalizarea și îmbunătățirea interconectării rețelelor europene de gaz și de energie electrică prin investiții în infrastructură pentru proiectele existente și noi și finalizarea acestei infrastructuri, inclusiv GNL și interconexiuni de energie electrică și interconexiuni de gaz pregătite pentru hidrogen, adaptate exigențelor viitorului, în întreaga Uniune Europeană, inclusiv în statele membre insulare, și în capacitatea de producție din surse regenerabile, inclusiv, pe baza analizei viitoare a autorităților de reglementare și a contextului geopolitic actual, profitând de potențialul Peninsulei Iberice de a contribui la securitatea aprovizionării Uniunii Europene.
28. Consiliul European invită Consiliul să examineze rapid propunerile Comisiei în vederea îndeplinirii obiectivelor REPowerEU.
29. În spiritul solidarității europene, pregătirea pentru eventuale întreruperi majore ale aprovizionării și reziliența pieței gazelor din UE ar trebui îmbunătățite, în special convenindu-se rapid asupra unor acorduri bilaterale de solidaritate și a unui plan european coordonat pentru situații neprevăzute, care ar trebui să asigure faptul că întreruperile majore ale aprovizionării sunt atenuate. Alimentarea instalațiilor de stocare înainte de iarna următoare ar trebui accelerată. În acest context, Consiliul European salută acordul privind stocarea gazelor și solicită punerea rapidă în aplicare a acestuia.

30. Consiliul European ia act de raportul ACER și invită Comisia să continue rapid lucrările privind optimizarea funcționării pieței europene a energiei electrice – inclusiv efectele prețurilor gazelor asupra acesteia –, astfel încât aceasta să fie mai bine pregătită să facă față volatilității viitoare excesive a prețurilor, să asigure prețuri accesibile ale energiei electrice și să se adapteze pe deplin la un sistem energetic decarbonizat, conservând în același timp integritatea pieței unice, menținând stimulentele pentru tranziția verde, conservând securitatea aprovizionării și evitând costurile bugetare disproporționate.
-